ПАРТИЯ, ҲУКУМАТ, ЭЛ-ЮРТ ҚУТЛОВИ МЕҲНАТДА ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 230 (4946).

22 НОЯБРЬ ПАЙШАНБА 1973 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БОШ СЕКРЕТАРИ, ҚАДРЛИ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВНИНГ ПАХТАКОРЛАР МЕҲНАТИГА ЮКСАК БАҲО БЕРИБ ЙЎЛЛАГАН ТАБРИК ВА ҚУТЛОВЛАРИГА ЖАВОБАН, ПАХТАЧИЛИКНИ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ БОШҚА СОҲАЛАРИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРАДИЛАР ВА БЕШ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАДИЛАР.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари ўртоқ М. М. МУСАХОНОВга
Тошкент область ижроия комитетининг раиси ўртоқ С. А. АСОМОВга

ЎЗЛАРИНИНГ ФИДОКОРОНА МЕҲНАТЛАРИ БИЛАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИНГ БАЖАРИЛИШИ ВА ДАВЛАТГА 417 МИНГ ТОННА ПАХТА СОТИЛИШИНИ ТАЪМИН ЭТГАН КОЛХОЗЧИЛАР, СОВХОЗЛАРНИНГ ИШЧИЛАРИ, МЕХАНИЗАТОРЛАР, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МУТАХАССИСЛАРИНИ, САНОАТ КОРХОНАЛАРИ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИ, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗЛАРИ ВА КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИНИ ҚИЗҒИН ТАБРИКЛАЙМАН.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ МЕҲНАТКАШЛАРИ ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИКНИ БУНДАН БУЁН ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДА ЯНГИ ЮТУҚЛАРНИ ҚЎЛГА КИРИТАДИЛАР, ПАХТА ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ БОШҚА БАРЧА СОҲАЛАРИ БЎЙИЧА МАҲСУЛОТ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРАДИЛАР ДЕБ, ИШОНЧ БИЛДИРАМАН.

Л. БРЕЖНЕВ.

МОСКВА КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Қадрли Леонид Ильич!

Биз Тошкент области меҳнаткашлари вакилларининг митинги қатнашчилари Ўзбекистон республикаси социалистик мажбуриятини бажарганлиги ва давлатга 4 миллион 900 минг тонна пахта сотганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети табригини ҳамда областимиз оширилган социалистик мажбуриятни бажарганлиги ва давлатга 417 минг тонна пахта сотганлиги муносабати билан юборган Сизнинг самимий ва чин юракдан йўллаган телеграммангизни зўр ҳурсандчилик ва катта қониқиш билан кутиб олдик. Сиз колхозчилар, ишчилар, механизаторлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, саноат корхоналарининг коллективлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол органлари ходимлари, республика ва Тошкент области меҳнаткашларининг фидокорона меҳнатига юксак баҳо бердингиз. Бунинг учун биз Сизга, Леонид Ильич, ўзимизнинг қизғин миннатдорчилигимизни ва самимий ташаккуримизни изҳор қиламиз.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табриги ва Сизнинг телеграммангиз бизнинг қалбимизни яна ва яна чексиз ифтихор ҳислари билан тўлдириб юборди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва шахсан Сиз, қадрли Леонид Ильич бизнинг ишимизни зўр эътибор билан кузатиб бормоқдасиз ва ютуқларимиздан биз билан бирга қувонмоқдасиз.

Биз бундай ютуқларга жонажон ва севимли ленинчи Коммунистик партиямиз Марказий Комитети, Совет ҳукуматининг доно раҳбарлиги, катта ёрдами, доимий ғамхўрлиги ва улкан меҳнати ҳамда шахсан Сизнинг мамлакат халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришга доим диққат-эътибор бериб келаётганлигингиз, улуғ ва қудратли Ватанимиз халқларининг қардошларча ёрдами туфайли эришмоқдамиз. Буни областимиз меҳнаткашлари чуқур ҳис қиладилар. Шунингдек, Сизнинг пахтачиликни янада ривожлантириш юзасидан берган ғоят қимматли кўрсатмаларингиз ва амалий маслаҳатларингиз бизнинг янги марраларни эгаллашимизда катта, бебаҳо ва руҳлантирувчи роль ўйнади, меҳнаткашлар ўртасида меҳнат ва сиёсий кўтаринкиликни ғоят ошириб юборди, уларнинг куч-ғайратини зиммага олинган социалистик мажбуриятни муддатидан илгари бажаришга сафарбар этди.

Қадрли Леонид Ильич!

Сизнинг берган юксак баҳоингиз бизнинг зиммамизга кўп вазифаларни юклайди. Буни биз, яхши биламиз. Бу юксак баҳоингиз барча меҳнаткашларнинг ижодий ғайрати ва меҳнат активлигини жўш урдириб юборди ва тўққизинчи беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун курашда янги қудратбахш куч бўлиб хизмат қилмоқда.

Биз, митинг қатнашчилари, Сизнинг оталарча ғамхўрлигингиз ва яхши тилакларингиз учун ўзимизнинг чуқур ва самимий миннатдорчилигимизни изҳор этамиз, пойтахт Тошкент области меҳнаткашлари номидан барча ақл-идрокимизни, куч-ғайратимизни, КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ этишга, коммунизм қуришдек улуғ ишга сафарбар қиламиз, деб жонажон Коммунистик партиямизни, унинг ленинчи Марказий Комитети ва шахсан Сиз, қадрли Леонид Ильични тантанали равишда ишонтирамиз.

Тошкент области меҳнаткашлари Сизга, қадрли Леонид Ильич, севикли Ватанимизнинг бахт-саодати ва гуллаб-яшнаши, бутун дунёда тинчликни сақлаш йўлида олиб бораётган самарали ишингизда чин юракдан мустаҳкам соғлиқ тилайдилар.

ТАБРИК ХАТИ МИТИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ТОМОНИДАН 1973 ЙИЛ 21 НОЯБРДА БИР ОВОЗДАН ҚАБУЛ ЭТИЛДИ.

Тошкент шаҳри.

Суратда: митинг залининг умумий кўриниши.

А. Абалян фотолари.

Қишлоқ хўжалигида янги, улкан муваффақиятлар сари

Шу кунларда республикамизнинг барча меҳнаткашлари ажойиб ҳис-туйғулар билан, меҳнатлари натижаси юксак бўлганлигидан қаноат ҳосил қилган ҳолда шавқ-завқ билан яшамоқдалар. Бу йил республикамиз пахтачилик тарихида мисли кўрилмаган улкан ғалабани қўлга киритди. Она-Ватан 4 миллион 900 минг тонна Ўзбекистон «оқ олтин»ини қабул қилиб олди. Далаларнинг баҳодир кишилари — пахтакорлар ва механизаторлар, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари, ўз касбини пухта эгаллаган мутахассислар, деҳқончилик учун қудратли машиналар ишлаб чиқараётган ишчилар, инженер-техниклар, техникани тобора такомиллаштираётган конструкторлар, пахтанинг янги навини ижод этаётган селекционерлар, ҳамма ана шу улуғвор меҳнат ғалабасини зўр қониқиш билан табрикламоқда ва бу билан қувонмоқда.

Республикамизнинг осмонўпар «оқ олтин» хирмонида пойтахт областимиз пахтакорларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Областимиз бу йил катта ютуқни қўлга киритди. Колхоз ва совхозлар давлатга 417 минг тоннадан кўпроқ пахта етказиб бердилар.

Бу муваффақиятга деҳқончилик маданияти тобора оширилаётганлиги, ер ресурсларидан тўла фойдаланилаётганлиги минерал ўғитни ишлатиш яхши йўлга қўйилганлиги, энг муҳими пахтакор кадрлар ўз вазифаларига масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда муносабатда бўлаётганликлари туфайли эришилмоқда.

Республикамиз пахтакорлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев иштирокида Тошкентда бўлиб ўтган партия-хўжалик активи йиғилишида ўз зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Шу муносабат билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига, Ўзбекистон ССР Министрлар Советига табрик телеграммаси йўлладилар. Бу воқеа республикамиздаги ҳар бир кишини ғоят қувонтириб юборди, ишчиларимизни, пахтакорларимизни ва барча меҳнаткашларни янгидан-янги зафарларга илҳомлантирди.

Қувонч устига қувонч бўлди. Областимизда пахта тайёрлаш юзасидан олинган юксак социалистик мажбурият ошириб бажарилганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев пойтахт, область меҳнаткашларига табрик телеграммаси йўллади.

Кеча область партия комитетининг мажлислар залида ана шу тантаналарга бағишланган митинг бўлиб ўтди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев бошлиқ ленинча Сиёсий бюросини фахрий президиумга сайладилар.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** табрикномаларни ўқиб эшиттиради. Залда жонажон партиямиз, севикли Совет ҳукуматимиз шарафига гулдурос қарсаклар янграйди.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕК ПАХТАСИ ВАТАНГА ТУҲФА

Беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йилида деҳқонлар меҳнатда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритмоқдалар. Бугун «Правда»да Ўзбекистон пахтакорларининг рапорти ҳамда республика меҳнатчиларини катта муваффақият билан — давлатга пахта сотиш социалистик мажбуриятларини бажарганликлари билан қутлаб КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети йўллаган табрикнома эълон қилинган. Тайёрлаш пунктларига 4 миллион 900 минг тонна — халқ хўжалик планидагидан 455 минг тонна кўп пахта жўнатилди.

Пахтачиликни ривожлантиришда янги муҳим маррага эришилди: Ўзбек деҳқончилигининг бутун тарихида мисли бўлмаган рекорд ҳосил тўпланди. 1,7 миллион гектар ернинг ҳар бир гектарида 29 центнерга етказиб пахта олинди. 16 районда пахтанинг ҳосилдорлиги 35—40 центнерга етказилди. Кейинги саккиз йил ичида республика пахтанинг ҳар йилги ялпи ҳосилини қарийб бир миллион тонна кўпайтирди. Ватанга 7,5 миллион тонна маҳсулот берамиз деб пахтакор республикалар олган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига салмоқли ҳисса қўшилди. Бу муваффақият партиянинг қишлоқ хўжалик соҳасида Марказий Комитет пленумларининг, КПСС XXIII ва XXIV съездларининг қарорларида белгилаб берилган сиёсати муттасил ва тўхтовсиз ошиб бораётган ҳосиллар тимсолида баракали самаралар бермоқда.

Ишлаб чиқариш янада интенсивлаштирилаётганлиги пахтачиликни юксалтиришда муҳим роль ўйнамоқда. Ўзбекистонда ерларни мелиорация қилиш кенг жабҳа бўйлаб авж олдирилмоқда. Ирригация-мелиорация қурилишига етти йил ичида тўрт миллиард чамаси маблағ сарфланди. 400 минг гектардан кўпроқ янги суғорилган ерлар ишга туширилди, жуда катта ер майдонлари анча яхшиланди. Колхозлар ва совхозлар деҳқончиликни актив химиялаштиришни, сермеҳнат ишларни механизациялашни давом эттирмоқдалар. Бултур хўжаликлар далаларга тўрт миллион тоннага яқин минерал ўғит солдилар, 14,6 минг трактор, тўрт мингта пахта терим машиналари, кўпгина бошқа машина ва ускуналар олдилар.

Олинган рекорд ҳосил экономикамизнинг техникавий имкониятларидан омилкорлик билан фойдаланиш, деҳқонлар, саноат ва қурилиш ходимлари, сув хўжалик ташкилотларининг, транспорт, авиация ходимлари, республика қишлоқлари ва шаҳарларидаги барча меҳнатчилар фидокорона куч ва ғайрат сарфлаганликлари натижасида қўлга киритилди. Партия комитетлари, касаба

(Давоми 2-бетда).

Суратда: (чапдан) митингга келган Бекобод районининг бир группа илғор пахтакорлари — М. Чолаков, М. Олтмишев, Г. Шукуров, Ш. Деҳқонов, К. Эгамбердиев, В. Султонов ўртоқларни кўриб турибсиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси саккизинчи чақириқ Олий Советининг олтинчи сессияси 1973 йил 20 декабрда Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети муҳокамасига қуйидаги масалалар киритилсин:

Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги давлат плани тўғрисида;

Ўзбекистон ССРнинг 1974 йилги давлат бюджети тўғрисида;

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлаш тўғрисида.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ,

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПЎЛАТОВА.

1973 йил 20 ноябрь. Тошкент шаҳри.

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ЮКСАК МАРРАЛАРИ

Ш. РАШИДОВ,
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш, тўққизинчи беш йиллик ва унинг учинчи ҳал қилувчи йилининг топшириқларини бажариш устида завқ-шавқ билан меҳнат қилмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда бўлганлиги, пахтакор республикалар партия-хўжалик активлари йиғилишининг ишида ҳамда республикага «Халқлар дўстлиги ордени»ни топширишга бағишланган Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг тантанали мажлисида қатнашганлиги меҳнат ғайратини ва сиёсий активлигини тағин ҳам юксалтириб юборди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг жуда муҳим назарий фикрларга ва амалий хулосаларга тўлиқ бўлган нутқлари экономика ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида янги чўққиларга эришиш учун курашда жанговар ҳаракат программаси бўлади, деб қабул қилинди. Пахтачиликни янада юксалтириш зарурлигига алоҳида эътибор берилди. «Оқ олтин» мамлакат экономикасида катта роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам пахта етиштиришни кўпайтириш пахтакор республикаларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

Буни Ўзбекистон коммунистлари бир дақиқа бўлса ҳам унутмайдилар. Пахта етиштиришни тўхтовсиз кўпайтириш, мамлакатни тобора кўп миқдорда пахта билан таъминлаш деҳқонларимизнинг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг энг биринчи ватанпарварлик ва интернационал бурчи бўлиб қолди. Бу — бизнинг асосий вазифамиз. Бу вазифа муваффақиятли суратда ҳал қилинмоқда.

Ўзбекистонда пахтачилик тинимсиз олға бормоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йилида республикамиз ватанга 4 миллион 511 минг тонна «оқ олтин» берди. Бултур эса бундан ҳам кўпроқ — 4 миллион 710 минг тонна пахта топширди. Деҳқонлар беш йилликнинг учинчи йилида юксак марраларни мўлжаллаб қўйдилар. Улар партиянинг чақириғига жавобан камида 4 миллион 850 минг тонна пахта териб, давлатга топширамиз, деб оширилган социалистик мажбурият олишди.

Деҳқонларимиз ўз ваъдаларининг устидан чиқибгина қолмасдан, шу билан бирга мажбуриятни ҳам ошириб бажардилар. Мамлакат 4 миллион 900 минг тонна Ўзбекистон «оқ олтини»ни олди. Республика илгари ҳеч қачон шу қадар кўп пахта бермаган эди. Бу йил халқ хўжалик планида белгиланганидан 455 минг тонна кўпдир. Беш йилликнинг уч йилида эса ҳаммаси бўлиб пландан ташқари 1 миллион 285 минг тонна кўп пахта етказиб берилди. Энг қимматли ингичка толали пахтани давлатга топшириш муваффақиятли бормоқда. Бу хил пахтадан 190 минг тоннага яқин тайёрланди. Шу нарса диққатга сазоворки, маҳсулотнинг деярли ҳаммаси биринчи навларга қабул қилинди.

Улкан пахта учун, социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда республиканинг ҳамма областлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Давлатга Қорақалпоғистон АССР 335 минг тонна, Андижон области 588 минг тонна, Сирдарё области 563 минг тонна, Фарғона области 552 минг тонна, Самарқанд области 486 минг тонна, Сурхондарё области 440 минг тонна, Наманган области 423 минг тонна, Тошкент области 417 минг тонна, Бухоро области 400 минг тонна, Хоразм области 379 минг тонна, Қашқадарё области 317 минг тонна пахта топширди.

Районлар ва хўжаликларнинг мутлақ кўпчилиги план топшириқларини ва олинган мажбуриятларни муваффақиятли адо этганликлари қувонарли ҳол бўлди. Оққўрғон, Ленинград, Денов, Шўрчи, Пахтаобод, Жиззах, Мирзачўл, Шаҳрисабз, Избосган, Учқўрғон районлари ва бошқа районлар мажбуриятларини анча ошириб бажардилар.

Қорақалпоғистон АССРнинг Гагарин номидаги ва Жуманазаров номидаги, Андижон областининг Октябрь эллик йиллиги номидаги ва «Савай», Қашқадарё областининг партия XX съезди номидаги ва «Москва», Наманган областининг Ленин номидаги ва «Пулбоғ», Сурхондарё областининг Ленин номидаги ва «Хазорбоғ», Сирдарё областининг «Социализм», «Малик» ва Мирзачўлдаги янги совхозлари, Самарқанд областининг «Дахбет» ва «Зарафшон», Тошкент областининг Ўзбекистон ССР беш йиллиги номидаги, Киров номидаги, Фарғона областининг Киров номидаги «Бешариқ» ва «Ғаниобод», Бухоро областининг Октябрь 50 йиллиги номидаги совхозларининг пахтакорлари қишлоқ хўжалиги йилини юқори кўрсаткичлар билан якунладилар. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Шўрчи районидаги К. Маркс номли ва «Ленинобод», Бўз районидаги Энгельс номли, Ленинград районидаги Энгельс номли, Жиззах районидаги «Москва», Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхозлари ва бошқа кўпгина хўжаликлар ўз мажбуриятларини анча ошириб бажардилар. Бу йил пахтадан энг кўп ялпи ҳосил олинганлиги билангина характерли бўлиб қолмасдан, шу билан бирга ҳосилдорликнинг мислсиз юксак даражада бўлганлиги билан ҳам характерлидир. Республика 1 миллион 683 минг гектар экин майдонининг ҳар бир гектаридан ўрта ҳисобда 29,1 центнерга етказиб ҳосил олди. Бутун пахтачилик тарихида биринчи марта мана шундай ҳосилдорликка эришилди.

Хоразм области ҳар бир гектардан 36 центнерга етказиб «оқ олтин» ҳосили етиштирди. Наманган, Андижон ва Сурхондарё областлари гектар бошига ўрта ҳисобда 32—34 центнерга етказиб хирмон кўтардилар. Самарқанд областида ҳосилдорлик ўтган йилдагига нисбатан 3 центнер чамаси, пахтанинг ялпи ҳосили эса 50 минг тонна кўпайди. Ҳатто жаҳондаги барча пахтачилик зоналарининг энг шимолий зонаси бўлган Қорақалпоғистон АССРда ҳосилдорлик 27,5 центнерга етди. Республиканинг 16 районида ҳар бир гектардан 35—40 центнер, кўпгина хўжаликлар эса 45—50 центнердан пахта олдилар.

Эришилган муваффақиятлар бизнинг катта ғалабамиз. Бу ғалаба пахтакорларимизнинг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларининг, саноат, қурилиш ташкилотлари, транспорт, қишлоқ хўжалик авиацияси ходимларининг, олимларнинг, республикадаги барча меҳнаткашларнинг фидокорона меҳнати натижасида қўлга киритилди. Бу ғалаба партия комитетларининг ва бошланғич партия ташкилотларининг, совет, касаба союз, комсомол, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органларининг катта ташкилотчилик ва сиёсий ишлари билан таъминланди. Бу ғалабани партиямиз Марказий Комитети ва Совет ҳукумати берган катта ёрдам туфайли қўлга киритиш мумкин бўлиб қолди.

Шаҳарликлар пахта фронтида ғалабани қўлга киритишда деҳқонларга актив ёрдамлашдилар. «Оқ олтин» ҳосилини териб олишда юз минглаб ишчилар, хизматчилар ва ўқувчилар қатнашдилар. Ҳозирги кунда республиканинг ҳар бир меҳнаткаши, жуда улкан пахта хирмонида менинг ҳам шахсий ҳиссам бор, деб фахрланиб айтиши мумкин.

Пахтачиликни айниқса терим ишларини кенг механизациялаш пахтачиликни тез юксалтиришнинг жуда муҳим омили бўлди. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришнинг партия XXIV съезди маъқуллаган комплекс программаси изчиллик билан амалга оширилганлиги, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати пахтачиликни юксалтириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари туфайли кейинги йилларда республика колхозлари ва совхозларининг моддий-техника базаси беқиёс мустаҳкамланди. Эндиликда улар кўп миқдорда хилма-хил техникага эга. Олимларимиз ва конструкторларимиз ажойиб иш унуми юксак пахта териш машиналарини яратиб бердилар. Бу терим машиналари деҳқонларни қўлда пахта теришдек оғир меҳнатдан тобора кўпроқ озод қилмоқда.

Бу йилги мавсумда республика далаларида 28 мингга яқин терим машинаси, бошқа кўпгина техника ишлади. Машиналарда 2,7 миллион тоннага яқин пахта ёки ялпи ҳосилнинг 55 проценти териб олинди. Сирдарё, Тошкент, Наманган областларининг хўжаликлари пахтанинг 60 процентдан кўпроғини машиналарда териб олдилар. Задарё, Учқўрғон, Оқ олтин, Дўстлик, Ильич, Октябрь, Мирзачўл, Пахтакор ва бошқа районларда ҳосилнинг 85—90 проценти машиналар ёрдамида териб топширилди. Кўпгина хўжаликлар ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олдилар, деса бўлади.

Техника кенг қўлланилганлиги «оқ олтини»ни мисли кўрилмаган суръатлар билан териб олишни таъминлади. Пахта теришнинг долзарб кунларида давлатга ҳар куни 140—145 минг тоннага етказиб ёки йиллик планнинг уч процентидан кўпроқ миқдорда пахта топшириб турилди. Андижон областида ҳар куни беш процентга етказиб, Сирдарё ва Тошкент областларида 4,4 процентга етказиб давлатга пахта сотилди.

Терим ишлари юксак даражада механизациялаштирилганлиги туфайли ҳосилни териб олиш муддатлари кескин равишда қисқарди. Яқин-яқин вақтларгача ҳам республика пахта топшириш планларини ноябрь ойида ва ҳатто декабрда якунлар эди, бу йил эса, республикамиз халқ хўжалик планини 24 октябрда бажариб бўлди. Кўпгина колхозлар, совхозлар ва бутун районлар техникадан омилкорлик билан фойдаланиб, пахта тайёрлаш планларини 15—20 кун ичида бажардилар.

Пахта териш техникасидан юксак даражада унумли фойдаланишга ва механизациялашни юксак даражага етказишга мамлакатнинг барча пахтакорларини даъват қилган Ўзбекистон механизаторларининг КПСС Марказий Комитети томонидан маъқулланган мурожаати пахтани машинада теришни кенг авж олдиришда муҳим роль ўйнади. Бу чақириқни далаларимизнинг барча гвардиячилари қизғин қўллаб-қувватладилар.

Бу йил республиканинг пахта далаларида 50 минг нафарга яқин механик-ҳайдовчилар ишлади. Улар меҳнатга чинакам коммунистик муносабатда бўлиш намунасини кўрсатдилар, чинакам қаҳрамонлик билан ишладилар. «Зангори кема»ларнинг ҳайдовчилари Обиджон Акбаров, Сервер Усейнов, Жиянқул Рустамов, Абдусаттор Қурбонов, Алижон Латипов, Тўлан Дадажонов, Комил Жуманиёзов, Бобошер Шавкиев, Қозоқ Комолов, Аҳмад Валиев, Қувондиқ Абдураззоқов, Умар Ражабов, Исмат Ботиров, Юсуфжон Нуриддинов ва бошқа юзлаб механизаторлар пахтани машинада теришда рекорд даражага эришдилар. Улар машиналар ёрдамида 300—500 тонна ва ундан ҳам кўпроқ пахта териб бердилар.

Бу йил бултурдагига қараганда анча кўпроқ хотин-қизлар механик-ҳайдовчи касбини ўрганиб олдилар. Машҳур механизаторимиз Турсуной Охунованинг издошлари — Чиннихол Худоёрова, Светлана Продан, Мукаррам Қурбонова, Зуҳра Ҳасанова, Изолат Бозорова, Матлуба Абдуллаева, Маҳкума Давлатова, Мейлихол Ғуломнабиева, Халима Ҳошимова, Сафаргул Ёқубова ва бошқалар пахта териш машиналаридан юксак даражада унумли фойдаланиш намуналарини кўрсатдилар.

Республика шаҳарларидан пахтакорларга ёрдамга келган талайгина ташаббускорлар қишлоқ механизаторлари сафига қўшилдилар. Масалан, Тошкентнинг турли ташкилотларида ва муассасаларида ишлаб турган ака-ука Шодиевлар пахта терими бошланиши билан қўриқ ерлардаги совхозларга бориб пахта териш машиналарида ишлашга киришдилар. Бу етти ака-ука бир мавсумнинг ўзида 2240 тонна «оқ олтин» териб беришди.

Ўзбекистонда пахтачилик бундан буён ҳам техника тараққиёти йўлидан бораверади. Республикада барпо қилинган қишлоқ хўжалик машинасозлиги индустрияси ишларни комплекс механизациялашни таъминлайдиган хилма-хил техникани ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олди ва бундай техникани йилдан-йилга тобора кўпроқ ишлаб чиқаравериди.

Суғориладиган ерларни кенгайтириш ва яхшилаш, сув хўжалиги қурилишини ривожлантириш ишлари улкан пахта учун олиб борилаётган курашимизда ҳал қилувчи ўрин олиб турибди. Бу иш ерларни мелиорация қилишнинг жуда катта программасини белгилаб берган КПСС Марказий Комитетининг 1966 йил Май пленумидан кейин, айниқса кенгайиб кетди. Шундан бери ўтган йиллар давомида республиканинг сув хўжалигини ривожлантиришга тўрт миллиард сўмга яқин капитал маблағ сарфланди, 400 минг гектар чамаси янги суғориладиган ерлар ишга туширилди, 550 минг гектардан кўпроқ ер яхшиланди, 330 минг гектар майдондаги далалар ҳар томонлама яхшилаб, текислаб қўйилди. Катта-катта сув омборлари, гидроузеллар ва суғориш каналлари қуриш ва уларни қайта тиклаш борасида кўпгина ишлар қилинди.

Мирзачўл ерларини комплекс равишда ўзлаштириш ишлари тез суръатлар билан олиб борилди. Қисқа муддат ичида Мирзачўлда пахтачиликнинг янги катта базаси вужудга келтирилди. Мирзачўлда янги ўзлаштирилган ерлар шу топгача 1,8 миллион тонна, шу жумладан бу йил 315 минг тонна «оқ олтин» берди. Мана шунинг ўзи ўша ерларни ўзлаштириш учун илгари сарфланган ҳаражатларнинг ҳаммасини қоплашга имкон берди. Мирзачўл тажрибасига таяниб Қарши чўлида, Сурхон—Шеробод водийсида, Қорақалпоғистон АССРнинг Амударё этакларидаги ерларда катта мелиорация ишлари олиб борилмоқда.

Бундан буён республикамизда ирригация ва мелиорация ишлари тағин ҳам тез ривожлантирилади. Республика партия ташкилоти совет, қишлоқ хўжалик органларининг ва сув хўжалиги қурилиши ташкилотларининг куч ва ғайратини беш йилликнинг янги ерларни суғоришга ва ўзлаштиришга, шу дамгача суғорилиб келган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга ва шу ерлардаги далаларни кенг миқёсда текислашга, ирригация системаларининг сувини кўпайтиришга доир топшириқларини тўла ва ошириб бажаришни таъминлайдиган чораларни амалга оширишга қаратмоқда. Андижон сув омбори, Туямўйин ва Тахиатош гидроузеллари, Аму-Бухоро каналининг иккинчи навбати, катта Наманган канали сингари йирик гидротехника объектлари тез суръатлар билан қурилмоқда. сув хўжалик ташкилотларининг саноат базалари мустҳкамланмоқда.

Социалистик мусобақа пахтакорларни, қишлоқ хўжалик барча меҳнаткашларини улкан пахта учун курашга сафарбар қилишнинг қудратли воситаси бўлди. Партия, совет, касаба союз комсомол ташкилотлари хўжаликлар, бригадалар, механизаторлар, теримчилар ўртасида меҳнат мусобақасини кенг авж олдириш учун кўп иш қилдилар, улар мусобақа натижаларидан кўпчиликни хабардор қилиб туришни таъминладилар, илғорларни маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларидан оқилона фойдаландилар, далаларда ишлаб турганларга ғамхўрлик қилиб, диққат ва эътибор бериб турдилар, уларнинг унумли меҳнат қилиши учун бутун шарт-шароитни яратиб бердилар.

Бундан олдинги йилларда бўлгани каби бу йил ҳам Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон, пахтакорлари бизга катта ёрдам бердилар. Анъанавий социалистик мусобақа туфайли республикамиз пахтакорлари улар билан алоқани тобора мустаҳкамламоқдалар. Пахтакор республикалардаги қардошларимиз ўзларининг яхши маслаҳатлари билан бизга кўмаклашмоқдалар, мўл ҳосил етиштириш борасида орттирган тажрибаларини биз билан бажону-дил ўртоқлашиб турибдилар.

Халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида бўлгани каби пахтачилигимизни юксалтиришдаги муваффақиятлар ҳам барча совет халқларининг ва аввало улуғ рус халқининг доимий мадади туфайли қўлга киритилди. Қардош республикалар Ўзбекистон ССРга хилма-хил қишлоқ хўжалик техникаси ускуналар, химия саноатининг махсулотларини ва бошқа моддий-техника воситаларини етказиб беришни йилдан-йилга кўпайтирмоқдалар. Республикамиз меҳнаткашлари ҳам бундай бебаҳо ёрдам бераётган қардош халқларга самимий ташаккур изҳор қилмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг бошқа тармоқларидаги меҳнатчилар ҳам пахтакорлар билан бирга йилни муваффақиятли якунламоқдалар. Дон хўжалигини юксалтиришдаги муваффақиятлар айниқса кўзга ташланиб турибди. Республика колхозлари ва совхозлари ватан омборларига 608 минг тонна дон тўкиб, топшириқни 1,8 баравар ошириб бажардилар. Шоликорлар планни анча ортиғи билан адо этдилар. Улар давлатга 207 минг тонна шоли сотдилар. Маккажўхорикорлар катта ғалабага эришдилар. Улар биринчи марта гектар бошига ўрта ҳисобда 57,5 центнерга етказиб дон етиштирдилар ва давлатга 287 минг тонна ёки бултургига қараганда уч баравардан зиёдроқ кўп дон ҳосили сотдилар. Давлатга эса саккиз йиллик планга деярли тенг келадиган миқдорда маккажўхори топширилди.

Мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш анча кўпайтирилди. Умумиттифоқ фондига планда мўлжалланганидан 1,3 баравар кўп сабзавот қовун-тарвуз, мева ва узум юборилди. Пилла ва каноп топшириш планлари анча ошириб бажарилди.

Чорвачиликда катта силжишлар рўй берди. Қишлоқ меҳнатчилари бу тармоқни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, комплекслар ва паррандачилик фабрикалари вужудга келтириш, наслчилик ишини яхшилаш, фермаларда машиналар системасини ва прогрессив технологияни жорий қилиш учун кўпгина чора ва тадбирларни амалга оширдилар. Ем-хашак базаси жиддий равишда мустаҳкамланди ва унинг сифати оширилди. Бу йил тўрт миллион тоннадан кўпроқ дағал-хашак, бир ярим миллион тоннага яқин беда сенажи тайёрланди, 3,3 миллион тонна силос бостириб қўйилди.

Ана шуларнинг ҳаммаси чорва ва паррандаларни кўпайтиришга ва уларнинг маҳсулдорлигини оширишга таъсир қилмоқда. 1970 йилдагига нисбатан бу йил колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштириш 24 процент, сут етиштириш 40 процент, тухум етиштириш 72 процент кўпайтирилади. Чорвачилик маҳсулотларини тайёрлаш, шунингдек чорва туёғини ва паррандаларни кўпайтириш йиллик планлари ортиғи билан бажарилади. Ҳозир биз бу тармоқни янада юксалтириш, фермаларда маҳсулот етиштиришни кескин равишда кўпайтириш тадбирларини ишлаб чиқмоқдамиз.

Деҳқонлар билан бирга республиканинг ишчилар синфи ҳам фидокорона меҳнат қилмоқда. Саноатимиз маҳсулотни реализация қилиш ўн ойлик планини муддатидан олдин 23 октябрда бажарди. Капитал қурилишда, транспорт, алоқа ва бошқа тармоқларни ривожлантиришда муваффақиятларга эгамиз.

Лекин олдимизда янги каттакатта вазифалар турибди. Янги йил айниқса масъулиятли йил бўлади. Янги йил Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг ярим асрлик юбилейи йилидир. Шунинг учун ҳам республика меҳнаткашлари уни муносиб ишлар билан нишонлашга астойдил интилмоқдалар.

Деҳқонларимиз юбилей йилида мамлакатга беш миллион тоннадан кўпроқ пахта берамиз ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни анча кўпайтирамиз, деб ўз олдиларига юксак мақсад қўйдилар. Ўнинчи беш йилликнинг охирига бориб эса пахтанинг ялпи ҳосилини олти миллион тоннага етказиш, доннинг ялпи ҳосилини 3,5—4 миллион тоннага, мева-сабзавот ҳосилини 6 миллион тоннага етказиш, чорвачилик маҳсулоти етиштиришни икки баравар кўпайтириш мўлжаллаб қўйилди.

Бу вазифаларни амалга оширишга барча қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг партия, совет, касаба союз, комсомол ва қишлоқ хўжалик органларининг куч ва ғайратлари сарфланмоқда. Келгуси йилда юқори ҳосил олишни таъминлайдиган мустаҳкам замин яратишга алоҳида эътибор берилмоқда. Чорва қишловини намунали ўтказишни таъминламоқ, учун ҳар бир ферманинг иши қаттиқ назорат остига олинди.

Мавжуд резервларни тезроқ ишга солиш ва экономиканинг барча тармоқларини жадал юксалтириш, унинг самарадорлигини ошириш имкониятларидан тўлиқроқ фойдаланиш учун республика партия ташкилоти барча чораларни кўрмоқда. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети пахтакор республикалар партия-хўжалик активларининг йиғилишида ҳамда Ўзбекистон ССРга халқлар дўстлиги ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлисда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқларида қўйилган вазифаларга асосланиб, республиканинг ишлаб чиқарувчи кучларини янада ривожлантиришнинг кенгайтирилган тадбирларини ишлаб чиқди ва тасдиқлади. Бу тадбирларнинг амалга оширилиши экономика ва маданиятнинг барча тармоқларини жадал юксалтиришни таъминлайди.

Ленин партиясининг Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган Совет Ўзбекистонининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари КПССнинг XXIV съездида қўйилган катта вазифаларини, муваффақиятли бажариш йўлида бундан буён ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилаверадилар. Улар кўп миллатли Совет давлатининг қудратини янада мустаҳкамлашга, коммунистик жамият қурилишига муносиб ҳисса қўшадилар.

(«ПРАВДА» газетаси, 21 ноябрь).

Жўра УМАРОВ шудгор қилишда ғайрат кўрсатиб меҳнат қиляпти. У ишлаётган Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида ҳозир шудгорлаш ишлари тугалланай деб қолди. Суратда: Ж. Умаров. О. Қозоқбоев фотоси.

Қишлоқ хўжалигида янги, улкан муваффақиятлар сари

(Боши 1-бетда).

Ўртоқ М. М. Мусахонов таъкидлаганидек, бу йил областимиз пахтакорлари Коммунистик партия ҳамда Совет давлатининг қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатган оталарча ғамхўрликларига жавобан, республика партия ва ҳукумати раҳбарлигида, барча соҳаларда белгиланган план ва топшириқларни бажаришда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Пахтакорларимиз эришган бу йилги юксак ғалаба ғоят қувончлидир. Бу пахтакорлар ва механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа қизғин тус олдирилганлиги, уларнинг меҳнати яхши йўлга қўйилганлиги ва моддий манфаатдорликка алоҳида эътибор берилаётганлиги туфайли қўлга киритилди.

Йиғим-теримнинг дастлабки кунларида ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга келиши, Халқлар дўстлиги ордени топширганда айтган сўзлари, пахтакорларимизнинг ишига юксак баҳо берганлиги ҳамма ерда меҳнат жўшқинлигини кучайтириб юборди ва кишиларимизга ғайрат-шижоат бағишлади.

Областимиз пахтакорлари билан бир қаторда сабзавоткорлари ҳам, ғаллакорлари ҳам, чорвадорлари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Саноат корхоналарининг ишчилари, беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини шараф билан якунлаш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик ходимлари эришилган муваффақиятни мустаҳкамлаш мақсадида республикамизнинг олтин тўйи нишонланадиган келгуси йилда ҳам янгидан-янги ютуқларни қўлга киритиш учун кузги-қишки ишларни намунали олиб бормоқдалар.

Митингда Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Тоиров сўзга чиқди. У район пахтакорлари бу йил мардонавор меҳнат қилиб, эл хирмонига 103 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб берганликлари тўғрисида гапирди.

Ҳақиқатан ҳам оққўрғонликлар бу йил юқори натижаларга эришдилар. Улар пахтачиликни комплекс механизациялаштириш ташаббускори эканликларини яна бир марта исбот этдилар. Давлатга топширилган пахтанинг 96417 тоннаси машиналар билан териб олинди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил район бўйича 35,2 центнерга етказилди.

Шу кунларда оққўрғонликлар келгуси йил мўл ҳосили учун пухта замин тайёрлаб қўймоқдалар. Далалар ўғитланиб, чуқур шудгор қилинаётир.

Янгийўл районидаги донгдор «Ленинизм» колхозининг раиси Ю. Толипов сўз олади. У партия ва ҳукуматимизнинг, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамиз ҳамда Тошкент области меҳнаткашларига йўллаган табриги ўз ҳамқишлоқларини ғоят қувонтириб, ғайратларига-ғайрат қўшиб юборганлигини баён қилади. Биз, — дейди у, — партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан ҳосилдорликни тобора оширмоқдамиз. Бу йил давлатга 4541 тонна пахта сотилди. Шундан 2600 тоннаси юқори сифатли уруғлик пахтадир. Республикамиз олтин тўйи нишонланадиган келгуси йилда гектаридан 40 центнердан пахта етиштириш учун шу кунларда тайёргарлик ишларини кучайтирмоқдамиз.

«Ташсельмаш» заводининг токари В. И. Василенко пахтакорларимизнинг меҳнатига берилган юксак баҳо билан уларни қизғин табриклади ва шонли ишчилар синфи деҳқонлар учун юқори унумли, мукаммал қишлоқ хўжалик машиналари етказиб бериш йўлида бундан кейин ҳам ижодий меҳнат қилаберадилар деб ишонтирди.

Ўзбекистон КП Чирчиқ шаҳар комитетининг биринчи секретари Ф. Ёқубов шаҳар меҳнаткашларининг табригини митинг қатнашчиларига етказди. Биз, — деди у, — деҳқонларимиз меҳнати натижасидан қувонар эканмиз, ана шу улкан ютуқларда шаҳримиз саноат корхоналари коллективларининг ҳам ҳиссаси борлигидан фахрланамиз. Улар колхоз ва совхозларга кўплаб минерал ўғит, турли-туман қишлоқ хўжалик машиналари етказиб бермоқдалар. Биз Ўрта Чирчиқ райони хўжаликларига яқиндан оталик ёрдами кўрсатмоқдамиз.

Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг донгдор механизатори Қ. Мавленов ўз нутқида КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг пахтакорлар меҳнатини улуғлаб олтин қўллар деб айтган сўзи кўпчилик қатори мени ҳам жуда тўлқинлантириб юборди, — деди. Қидирбой Мавленов ана шу юксак баҳога муносиб меҳнат қилди. У мавсумда 250 тонна пахта терди.

Оққўрғон районидаги Димитров номли колхоз партия ташкилотининг секретари Л. Н. Пак сўзга чиқиб, ўз хўжалигида пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари комплекс ривожланаётганлиги тўғрисида гапирди.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрик хати йўлладилар.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюро аъзолари И. Г. Анисимкин, А. Д. Бесчастнов, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев, бюро аъзолигига кандидат А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Х. Абдуллаева, Г. А. Габриельянц, К. С. Зиёдуллаев, М. Т. Турсунов ўртоқлар иштирок этдилар.

ЎЗБЕК ПАХТАСИ ВАТАНГА ТУҲФА

(Боши 1-бетда).

союз ва комсомол, совет қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш органлари катта сиёсий ва ташкилотчилик ишлари олиб борганликлари туфайли мана шундай ғалабани қўлга киритиш мумкин бўлиб қолди. Бу ғалаба қардош иттифоқдош республикалар, барча совет халқи бериб турган доимий ёрдам асосида қўлга киритилди.

Ҳосилни муваффақиятли териб олишда социалистик мусобақа жуда катта роль ўйнади. Терим бошланиши арафасида Ўзбекистоннинг механик ҳайдовчилари муҳим ватанпарварлик ташаббусини бошлаб бердилар, бу ташаббусни КПСС Марказий Комитети маъқуллади. Улар мамлакат пахтакорларини техникадан самарали фойдаланишга ва пахта териш ишларида механизациялашни юксак даражага кўтаришга даъват этдилар. Бу чақириқ ҳамма жойда қизғин қўллаб-қувватланди. Ўзбекистон пахтазорларида 50 минг нафарга яқин механизатор ишлади. «Оқ олтин» далалари усталарининг олтин қўллари жуда яхши ҳосил етиштирибгина қолмасдан уни тез териб олишга ҳам муваффақ бўлдилар. А. Акбаров, С. Усейнов, Ж. Рустамов, Т. Дадажонов, А. Қурбонов, А. Латипов ва бошқа илғорлар комбайнларнинг бункерларидан 300—500 тонна ва ундан кўпроқ пахта тўкдилар. Машҳур механизатор Т. Охунованинг издошлари бўлган аёллар — Ч. Худоёрова, М. Қурбонова, З. Ҳасанова, уларнинг бошқа кўпгина дугоналари ажойиб натижаларга эришдилар. «Янгиобод» совхозида Светлана Продан икки қаторли машинада ишлаб 250 тонна пахта териб берди.

Бу йилги терим компаниясининг ажойиб жиҳати шу бўлди, машина техникаси оммавий равишда қўлланилди. Республика далаларида 26 мингга яқин агрегат ишлаб турди. Улар ёрдамида 2,7 миллион тоннага яқин ёки ялпи ҳосилнинг 55 проценти — пахтакорларнинг социалистик мажбуриятларида белгилаб қўйилганлигидан кўпроқ миқдордаги пахта териб олинди. Машиналардан кенг фойдаланиш ишлар суръатини мисли кўрилмаган даражада тезлаштириб юборди. Ҳар куни 140—145 минг тоннага етказиб пахта топшириб турилди. Бир қанча хўжаликлар пахта тайёрлаш планларини 15—20 кун ичида бажариб бўлдилар. Ҳосил учун курашга Ўзбекистоннинг ҳамма областлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Андижон областининг деҳқонлари давлатга 588 минг тонна пахта сотиб айниқса катта ҳисса қўшдилар.

Бу йил республикадаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқларида ҳам меҳнатчиларга муваффақиятлар ёр бўлди: ғаллакорлар ватан омборларига 600 минг тоннадан кўпроқ дон тўкиб, топшириқни анча ошириб бажардилар. Шоликорлар планни ошириб адо этдилар — улар элеваторларга 200 минг тоннадан зиёдроқ шоли жўнатдилар. Маккажўхорикорлар биринчи марта ҳар бир гектардан 57,5 центнер дон олиб, бултурги даражадан анча ўзиб кетдилар. Чорвадорлар олға томон янги қадам қўйдилар: фермаларнинг маҳсулотларини харид қилиш плани муттасил бажарилмоқда, чорва туёғи ва паррандалар кўпаймоқда. Чорвачиликни янада ривожлантириш учун яхши замин тайёрлаб қўйилди.

Бу йилги кузнинг самараси яхши бўлди. Олдимизда эса янги катта-катта вазифалар турибди. Республика деҳқонларининг пахта, дон ва бошқа экинлар ялпи ҳосилини кўпайтириш резервлари оз эмаслигини йиғим-терим кампанияси яққол кўрсатди. Ҳамма жойда ҳам, далаларда ҳам ва фермаларда техника кенг қўлланилмоқда ва ундан рационал фойдаланилмоқда деб бўлмайди. Бир қанча районларда мелиорация қилинган ерлардан самарали фойдаланилмаётир, шу ерлардан кам ҳосил олинмоқда. Бу камчиликларни тугатиш, илғорлар маррасига етиб олиш — маҳсулот етиштиришни анча кўпайтириш, корхоналар ишининг иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш демакдир.

Беш йилликнинг тўртинчи йилида мамлакат Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партияси ярим асрлик юбилейини нишонлайди. Республика меҳнатчилари эришилган марраларни юбилей йилида мустаҳкамлашлари ва далалар ҳосилдорлигини ошириб, янги муваффақиятларни қўлга киритишлари керак. Ҳозирги кунда партия ташкилотлари деҳқонларнинг диққат ва эътиборини келгуси йил ҳосилининг негизини мустаҳкамлашга: уруғликни намунали равишда тайёрлаб қўйишга, техникани ремонтдан чиқаришга, мелиорация қилинган майдонлардан фойдаланишни яхшилашга, механизаторларнинг малакасини оширишга киришишлари лозим. Мавсумнинг якунлари ва сабоқларини, мажбуриятларнинг бажарилиши қандай бораётганлигини анализ қилар эканмиз, социалистик мусобақани янада ривожлантиришга эришишимиз, меҳнат мусобақасининг янги формаларини топишимиз, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини бутун чоралар билан юксалтиришни таъминлашимиз керак.

Совет кишилари Ўзбекистон меҳнатчиларини катта меҳнат ғалабаси билан сидқидилдан қутлаб, улар КПСС XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун, мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг янги муваффақиятлари учун курашда бундан буён ҳам кучларини аямайдилар, деб ишонадилар.

(«ПРАВДА» газетасининг 21 ноябрдаги бош мақоласи).

ДЕҲҚОН БЎЛСАНГ ШУДГОР ҚИЛ

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА КУЗГИ ШУДГОРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1973 ЙИЛ 21 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида).

ОРЖОНИКИДЗЕ	100,0
Калинин	99,1
Юқори Чирчиқ	93,5
Оққўрғон	93,4
Янгийўл	86,7
Оҳангарон	83,3
Ўрта Чирчиқ	79,3
Бўстонлиқ	70,2
Чиноз	75,3
Бўка	73,5
Бекобод	70,9
Пискент	68,9
Область бўйича	86,8

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Бу машиналар Ульяновск Ураль ҳамда Курган автозаводларнинг янги маҳсулотидир. Ульяновск автозаводи конструкторлари қишлоқ районлари учун махсус «Тез ёрдам» машинасини яратдилар. Шу йилнинг ўзида бундай «Тез ёрдам» машиналари кўплаб ишлаб чиқарила бошланади. «Урал» ва «КАВЗ—685» юк ҳамда автобус машиналари ҳам муваффақиятли синовдан ўтди.

Ю. Белозёров ва Б. Клиппинцер фотолари. ТАСС фотохроникаси.

МЕҲНАТ ШАРОФАТИ

Куз Дамачи қирларига ҳам очил дастурхонини ёзди. Ишкомларда олтин ранг хусайнилар ял-ял ёнади. Ғужумлардан чак-чак бол томади. Боғдорчилик бригадасининг бошлиғи Шокир ота Юсупов ана шу манзарани томоша қилар экан, завқланади.

Бу боғ «негадир» бир неча йил давоми қаровсиз қолиб, кўримсиз чакалакзорга айланган эди. Унинг ҳузурини моллар кўрарди. Миришкор деҳқон Аҳмад Ортиқов 2-«Назарбек» совхозининг учинчи бўлимига бошқарувчи бўлиб келгач, далаларини аста-аста айланиб чиқар экан, ана шу хунук манзарага кўзи тушди.

—Э, аттанг! —ер бағирлаб ётган чўкуртак токларнинг аҳволига ачинди у. —Йўқ, сени шу аҳволда ташлаб қўймаймиз.

У қўли гул соҳибкор Шокир Юсупов билан шу ҳақда маслаҳатлашди.

— Боғни боқсанг боғ бўлади, — деди Шокир ака. — Буни ҳам бир боқиб кўрайлик-чи.

Қаровсиз қолган беш-олти гектар чамасидаги узумзорга яна деҳқонларнинг қадами етди. Бу ерда кун сайин иш авж ола бошлади. Аҳмад Ортиқов билан Шокир Юсуповлар ишчиларга бош-қош бўлишди, йўл-йўриқлар кўрсатишди. Орадан кўп ўтмай, ер бағирлаб ётган токлар қайтадан бош кўтарди —сўриларга олинди.

Икки йиллик шарафли меҳнат энди ўз натижасини кўрсатди. Боғ шарбат булоғига айланди. Яқинда бу ердан тошкентлик меҳнат аҳли учун 53 тонна ширин-шарбат узум узиб жўнатилди.

Аҳмад Ортиқов —чин маъноси билан халқ агрономи. У кишилар билан муомала қилишни ҳам яхши билади. Аввал бир неча йил давомида «1-Назарбек» совхозида бўлим бошқарувчиси бўлиб ишлаб, яхшигина тажриба орттирган. Давлат планларини ҳар йили ортиғи билан бажарган.

Икки йил муқаддам А. Ортиқовни «2-Назарбек» совхозининг ана шу энг қолоқ участкасига таклиф этишди. Бу ерда иш осон бўлмаслигини яхши биларди. Лекин, меҳнатидан бахт топган, қатор-қатор орден ва медаллар олишга сазовор бўлган бу киши яна шарафли ишга отланди. Аввало у экин майдонларини, боғ-роғларни синчиклаб кўздан кечирди. Ишчи ва хизматчиларнинг нимага қодир эканликлари билан қизиқди. Улар билан тез орада ака-укалардек бўлиб кетди.

Коммунист А. Ортиқовнинг қадами қутлуғ келди. Бўлимда ишлар мисли кўрилмаган даражада яхшиланиб кетди. Далаларда мўл ҳосил етиштирила бошланди. Кўп йиллардан буён қолоқлар руйхатидан тушмай келаётган 3-бўлим ана шу йилги ёқ илғорлар сафига ўтиб олди. Бу йилги натижа эса қувончли бўлди. Бўлимдаги икки сабзавотчилик бригадаси планда кўзда тутилган 1200 тонна маҳсулотни давлатга топшириб, яна 300 тонна сабзавот етказиб беришга аҳд қилди. Ҳозир бу соҳадаги ишлар қизғин давом этмоқда. Айниқса, коммунист Тиллабой Рихситиллаев бошчилик қилаётган бригада азаматларининг ишлари мақтовга сазовор.

Бўлим далаларида бу йил помидордан ҳар қачонгидан кўп ҳосил етиштирилди. Планда 620 тонна помидор топшириш кўзда тутилган эди. Ҳозир 800 тоннага яқин маҳсулот топширилди. Боғбонларнинг ҳам қўли баланд келди. Улар мўлжалдаги 180 тонна ўрнига 300 тонна олма териб олдилар. Кузги картошка, карам ҳосилини йиғиштириш ҳам жадал давом этмоқда.

—Бу йил совхозимиз бўлимлари орасида энг илғорлардан бири бўлиб ғалаба рапортини бердик, —дейди Аҳмад Ортиқов. Энди далаларимиздаги сўнгги ҳосилни йиғиб-териб олиш билан биргаликда, келгуси йилдаги режаларимизни амалга ошириш учун ҳам пухта замин тайёрлаётирмиз. Ерлар тахт қилинмоқда, ўғитлар ташиб келтирилмоқда.

Бўлим бошқарувчиси бу ердаги коммунист ва активларга суянган ҳолда янада мўл ҳосил уфқларини кўзлаб турибди. Ғайратли ишбоши Аҳмад Ортиқовнинг ана шундай яхши ниятлари ҳамиша унга ҳамроҳ бўлсин.

У. ЮСУПОВ.

Калинин райони.

ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

Давлат плани ва зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилишида коммунистлар етакчилик қилишмоқда. Улар қурилиш сифатини яхшилаш ва таннархини арзонлаштириш, объектларни муддатидан илгари давлат комиссияси ихтиёрига топшириш йўлида коллективни фидокорликка чорлашмоқда. 5-қурилиш бошқармасидаги В. Гергенредер, А. Саматов, 15-қурилиш бошқармасидаги В. Саушкин, 16-қурилиш бошқармасидаги Т. Амирхонов ва бошқа ўртоқлар етакчилигидаги бригадалар аъзолари ҳамкасбларига ҳар соҳада ўрнак. «Тез, арзон ва сифатли қурайлик!»— илғорларнинг шиори ана шундай. Х. Йўлчиева, Ш. Зайналов, З. Тожиев, А. Иноземцов сингари коммунистларнинг номини ҳам трестда ҳурмат билан тилга олишади.

Доҳиймиз В. И. Ленин меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш буюк қудратли омил эканлигини уқтирарди. Шу боисдан ҳам трест қурилиш бошқармаларида коммунистик меҳнат ҳаракати тобора кенг қулоч ёймоқда. Бу соҳада 5 ва 15-бошқарма аҳли алоҳида намуна кўрсатишяпти. Ҳозир трестда ишловчи бинокорларнинг 54 проценти ёки 900 киши коммунистик меҳнат ҳаракатида қатнашмоқда. 33 бригадага Коммунистик меҳнат коллективи, 620 га яқин қурувчига Коммунистик меҳнат зарбдори шарафли номи берилган.

3-қурилиш тресты бунёдкорлари орасида яхши анъана мавжуд: қурилиш соҳасидаги ҳар бир ташаббус дарҳол маъқулланади, ўрганиб чиқилади ва ҳаётда қўлланилади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, зеленоградлик бинокор Н. Злобиннинг қалб даъвати биринчилар қаторида маъқулланди. Ҳозир трестдаги 55 бригада комплекслашган ҳолда меҳнат қилмоқда. Шуларнинг 17 таси хўжалик ҳисобидан Н. Злобин методи билан ишлашга кўчган. Бу яхши самаралар беряпти. Меҳнатни илмий жиҳатдан ташкил этиш, бинокорлик материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, энг аввало, турар-жойни якунланган ҳолда фойдаланишга топшириш янгича усулда иш юритаётган бригадаларнинг диққат марказида турибди. Шу тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида йил бошидан бери илғорлар 4 минг сўмдан зиёд мукофот олдилар. Қурилиш-монтаж ишлари эса 200 минг сўмга арзонлаштирилди.

Бу трест бинокорлари қурган шинам уйларни пойтахтимизнинг турли қисмида учратасиз. Ҳовли тўйларини нишонлаган оилалар уларнинг қулайлиги ва сифатлигини алоҳида эътироф этишади. Бундан ташқари, меҳнатсевар коллектив саноат корхоналари, ишлаб чиқариш қувватлари, мактаблар, болалар муассасалари ва қатор объектларни қуриб фойдаланишга топширмоқдалар.

Тошкентдаги йирик пудратчи ташкилот — «Главташкентстрой»нинг 3-қурилиш тресты бунёдкорлари, мана бир неча йилдирки, илғорликни қўлдан беришмаяпти. Трест ихтиёридаги қурилиш бошқармаларида социалистик мусобақани яхши йўлга қўйилганлиги, хўжалик ҳисобини ва фан-техника ютуқларини изчиллик билан амалга оширилаётганлиги, меҳнат пешқадамларини моддий ҳамда маънавий рағбатлантирилаётганлиги ютуқлар омили бўлмоқда.

Меҳнатсевар коллектив бешйилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида зўр фидокорлик кўрсатиб ишламоқда. Йил бошида белгиланган режалар муваффақиятли амалга оширилмоқда. Зарбдор йилнинг 10 ойи ичида бош пудрат бўйича 21 миллион 735 минг ўрнига 22 миллион 411 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Бинокорлар ўз кучлари билан пландан ташқари 100 минг сўмдан зиёд қурилиш-монтаж ишларини адо этишди. Турар-жой майдонларини фойдаланишга топшириш бўйича айниқса қувонарли натижа қўлга киритилди: 8,5 минг квадрат метр ўрнига 11 минг 681 квадрат метр турар-жой бинолари тошкентликларга армуғон қилинди. Бошқача айтганда, бу соҳада план 138,9 процентга етказилди.

Саноат ва граждан объектлари қурилишидаги юксалишлар ҳам кишини қувонтиради. Йил бошидан бери Химия-фармацевтика заводи, бетон қоришма заводи, замонавий озиқ-овқат магазини, «Ташэлектромаш» заводи объектларида янги қувватлар фойдаланишга топширилди. 6-темир-бетон буюмлар заводи, 12-автобаза ва бошқа корхоналарда реконструкция ишлари олиб борилди.

Йилма-йил юксалиш сари қадам ташлаётган 3-қурилиш тресты коллективи тошкентликларга берган ваъдаларининг устидан чиқиш учун бутун куч-ғайратларини ишга солмоқдалар. Пешқадам бинокорлар зарбдор йил планини муддатидан илгари — 28 декабрда бажаришга сўз беришган. Шу кунги меҳнат бинокорлар бу маррани муваффақиятли эгаллашларидан далолат бериб турибди.

Ҳ. СУЛТОНОВ,
Ш. УМРЗОҚОВ.

ИРРИГАЦИЯГА ДОИР МУҲИМ ҚЎЛЛАНМА

Деҳқончилик маданиятини юксалтириш ва экинлардан юқори ҳосил олишда ирригация-мелиорация ишларининг роли беқиёсдир. Кейинги йилларда экин майдонларини сув билан яхшироқ таъминлаш, шу билан бирга, ерларни зах босишга йўл қўймаслик, тупроқнинг структурасини яхшилаш ва унумдорлигини ошириш, янги-янги суғориш системалари қуриш , эскиларини реконструкция қилиш соҳасида ғоят катта ишлар қилинди. Шунингдек янгича суғориш техникасидан фойдаланиш, суғориш ишларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш, сув исрофгарчилигига қарши кураш каби ишлар кенг кўламда амалга оширилмоқда.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институтининг кафедра мудири, техника фанлари доктори, профессор Х. А. Аҳмедовнинг яқинда «Ўзбекистон» нашриётида нашр қилинган «Суғоришнинг асосий масалалари ва сувдан фойдаланишни яхшилаш» номли китобида экинларни суғориш ва сувдан фойдаланишга доир масалалар умумлаштирилиб, кенг китобхонлар оммасига баён қилиб берилган. Китобда ирригация-мелиорацияга доир деярли барча масалалар батафсил ёритилган. Автор сувдан фойдаланишнинг хозирги аҳволи, унинг маҳаллий ер шароитларига кўра ўзига хос хусусиятлари, сувдан тўғри фойдаланишнинг экинлар ҳосилдорлигини оширишга қандай таъсир кўрсатишини назарий ва амалий жиҳатдан кўрсатиб беради. Конкрет хўжаликлардан мисоллар келтиради.

Китобда сув хўжалигига, хусусан хўжаликлар ичидаги суғориш тармоқлари қурилишига кенг ўрин берилган. Маълумки, сув исрофгарчилигининг 60 проценти (сувнинг каналларда ва шохобчаларда ерга сингиб исроф бўлиши) ички хўжалик тармоқларида содир бўлади, бунда исрофгарчиликка қарши курашиш ва исрофгарчиликни камайтириш чоралари китобда аниқ-равшан баён қилинган.

Китобда «Суғориш тармоқларидаги сув исрофгарчилиги ва унга қарши кураш» номли алоҳида бўлим берилиб, унда замонавий суғориш техникасидан фойдаланиш, канал ўзанига полимер пардалар ётқизиш, бетон ва темир-бетон қоплаш ёки гилвата билан зичлаш ишлари тавсия қилинади. Гилвата (бундай тупроқ тури канал ва ариқ тубига ётқизилса сувнинг сингишини деярлик тўхтатади, бегона ўтларнинг ўсиб чиқишига йўл қўймайди)нинг ҳозир Ангрен кўмир ҳавзаси районида жуда катта запаси топилди. Ундан кенг кўламда фойдаланиш мумкин.

Шунингдек канал ва ариқларда сувнинг тупроққа сингиб исроф бўлишини камайтиришда гербицидларнинг роли ҳам каттадир.

Китобда хўжалик ишидаги суғориш тармоқларини планли равишда қуриш, далани суғоришга тайёрлаш, суғориш сифатини назорат қилиш, ернинг ботқоқланиши ва шўр босишига қарши кураш масалалари ҳам анча батафсил кўрсатилган. Сувдан самарали фойдаланиш учун суғориладиган участкаларни йириклаштириш, уларни яхши текислаш, пахта-беда алмашлаб экишни жорий қилиш, маккажўхори экилган майдонларни капитал текислаш ишларига ҳам алоҳида эътибор берилган.

Хўжаликлар экономикаси мустаҳкамлана бориши билан хўжалик ички суғориш тармоқларини бетон новлардан қуриш, ёпиқ суғориш шохобчалари барпо қилиш масалаларига ҳам тўхтаб ўтилган.

Суғориш участкаларининг ҳажми ғўзанинг қандай усулда экилишига ҳам боғлиқдир. Масалан, ғўзалар қатор ораси 60 сантиметр қилиб экилганда суғориш участкаларининг ҳажми 10—15 гектар, 90 сантиметр қилиб экилганда 20-25 гектар қилиб белгиланиши мақсадга мувофиқдир. Аммо ҳозирги вақтда баъзи хўжаликларда суғориш участкаларининг ҳажми ўрта ҳисобда 4 гектардан ошмайди. Бу суғориш ишларини қийинлаштиради ва кўп маблағ сарфланишига, сувнинг каналларда беҳуда исроф бўлишига олиб келади.

Сувдан фойдаланишда суғориш нормаси, муддати ва экинларни суғориш сони ва техникаси (шланг, най, чим ва бошқа материаллардан фойдаланиш) катта аҳамиятга эгадир. Китобда суғориш муддатларини белгилашга доир қатор маълумотлар келтирилган. Хусусан ғўза баргининг ташқи кўриниши ва нам шимиш кучига қараб суғориш муддатларини белгилаш анча батафсил баён қилинган. Бу маълумотлар «Средазгипроводхлопком» ва ТИИИМСХ қишлоқ хўжалик мелиорацияси кафедраси томонидан кўп йиллик тажрибалар асосида тўпланган. Шунингдек, беда, маккажўхори, сабзавот ва полиз экинлари, боғ ва токзорларни суғориш нормалари ва муддатлари акс эттирилган.

Китоб Мелиорация ва сув хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги министрликлари системасида ишловчи барча гидротехник ва инженерлар учун, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг гидромелиорация ва агрономия факультетлари студентлари учун қўлланма тарзида нашр қилинган. Шунингдек ундан хўжаликларда қишки агротехника ўқувларида кенг фойдаланиш мумкин.

С. КРИВОВЯЗ,
қишлоқ хўжалик фанлари доктори.

О. МИРЗАЕВ,
инженер гидротехник.

„КИЧИК ДЕНГИЗЛАР“ МЕҲМОНИ

Оққўрғон балиқ комбинатидан Каттақўрғон сув омбори соҳилларига ўсимликхўр балиқларнинг чавоқчалари тўлдирилган дастлабки автоцистерналар жўнатилди. Ана шу қўлбола денгиз сувларига ноябрь ойида 150 минг ола-чипор толстолобиқ балиқларини меҳмон қилиб олиб келиш мўлажалланган.

Жанубий Сурхон, Жиззах, Тўдакўл ва Ўзбекистондаги бошқа сув омборларига шу йил кузакда 1 миллион балиқча қўйиб юборилди. Бу бултур сув омборларига олиб келинганига нисбатан қарийб ўн баравар ортиқ. Толстолобиклар учун насиба тўғрисида ғамхўрлик қилиш унутилгани йўқ: уларнинг ихтиёрида турли-туман сув ўсимликлари ўсадиган бой «сув ости ўтзорлари» бор. Маълумки, балиқнинг бу насли ўсимлик билан овқатланади ва сув омборини тозалашга ёрдам беради.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

АНГРЕН ХАБАРЛАРИ

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Ленин ордени кавалери шахтер Абдураҳмон Маматов номини «Средазуголь» комбинатининг 9-шахтасида ҳурмат билан тилга олишади. У қарийб чорак асрдан буён шахтада ишлаб, бой тажриба тўплаган. А. Маматов раҳбарлик қилаётган бригада азаматлари тўққизинчи беш йиллик бошидан то шу кунга қадар пландан ташқари 30 минг тонна кўмир қазиб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Қувончлиси шуки, зарбдорлар шу кунларда 174 йил ҳисобига ишлашяпти.

ҚИММАТЛИ ТАКЛИФ

Гўшт комбинатининг ёш рационализаторлари Ш. Мусаев ва К. Пўлатов ўртоқлар гўштни бўлакларга ажратишда фойдаланиладиган янги мослама жорий қилдилар. Бу эса иш вақтидан унумли фойдаланиш, қўл меҳнатини қисқартиришдан ташқари йилига 5 минг сўм иқтисодий самара беряпти.

МЕҲНАТ ТУФАЙЛИ

Халқимизда «Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик» деган нақл бор. Бу нақлнинг тўғрилигини 9-шахтадаги кўпгина ишчилар мисолида ҳам кўриш мумкин. Кончилар кўп йиллардан буён ҳалол меҳнат қилиб, асло кам бўлишмаяпти. Масалан, навалоотбойчи К. Ҳаитқулов, Ю. Мясников, бригада бошлиғи М. Кинишев, машинист А. Волков ва бошқа кўплаб ишчилар ўзларининг шахсий автомашиналарига эга.

Ф. ПЕТРОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ИҒВОГАРЛИК ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 20 ноябрь. (ТАСС). Исроил қўшинлари Яқин Шарқда ўт очишни тўхтатиш тўғрисида БМТ хавфсизлик кенгаши резолюцияларини бузиб, Миср-Исроил секторида қуролли иғвогарликни давом эттирмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳузуридаги Миср доимий вакили Абдул Магид БМТ бош секретари номига ёзган хатида шундай деб айтилган.

Мактубда Исроил қўшинлари 14 ноябрда Сувайш каналидан шарқ ва ғарб томонда жойлашган Миср позицияларига танклардан, артиллерия ва милтиқлардан ўт очдилар. Бундан илгари Исроил самолётлари разведка мақсадида учиб, Мисрнинг осмон чегараларига бостириб кирган эдилар.

Исроил ҳарбийлари Яқин Шарқда ўт очишни тўхтатиш тўғрисида хавфсизлик кенгаши резолюцияларини яна бузаётганликлари тўғрисида БМТ кузатувчиларининг маълумотларида ҳам хабар берилган. Шу хабарларга қараганда, Исроил 16 ноябрда БМТнинг Австрия қуролли кучлари жойлашган Сувайшдан ғарби-жанубдаги районда, шунингдек Финляндиядан юборилган кузатувчилар жойлашган районда бир неча марта пулемётлардан ўт очганликларини хабар беради. 17 ноябрда Исроил қўшинлари БМТнинг Швециядан келган кузатувчилари жойлашган Исмоилиядан ғарби-жанубдаги районда Миср эгаллаб турган позицияларни пулемётлардан ўққа тутдилар.

Исроилнинг қуролли кучлари Ливанга қарши иғвогарликни ҳам давом эттирмоқдалар. БМТ кузатувчиларининг маълумотларига қараганда, Ливан —Исроил секторида 16 ноябрда Исроил қўшинлари Ливан территориясини миномётлардан ўққа тутганлар. Исроил самолётлари шу куни Ливаннинг осмон чегараларига бостириб кирган.

ЭКВАДОР КОМПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ГУАЯКИЛЬ, 20 ноябрь. (ТАСС). Эквадор Коммунистик партиясининг IX съезди ўз ишини тамомлади. Съезд делегатлари Эквадор Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Подро Саад қилган Марказий Комитетнинг ҳисобот докладини муҳокама қилдилар ва якдиллик билан маъқулладилар. Марказий Комитетнинг янги составини сайладилар. Мамлакатнинг ички ва ташқи аҳволи анализ қилинган бир қанча резолюциялар, шунингдек партияни ташкилий мустаҳкамлаш масалаларига оид резолюциялар қабул қилинди.

Сиёсий резолюциялар, жумладан, мамлакатда антиимпериалистик ва демократик кучларнинг кенг фронтини вужудга келтириш учун яхши истиқболлар пайдо бўлганлиги кўрсатиб ўтилади, ҳукуматнинг миллий суверенитетни ҳимоя қилишга қаратилган тадбирларини қўллаб-қувватлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилади.

Съезд тамом бўлганидан кейин Эквадор Компартияси Марказий Комитетнинг бўлиб ўтган пленумида Педро Саад яна Марказий Комитетнинг Бош секретари қилиб сайланди.

Болгария Халқ Республикаси. Бутун жаҳонга машҳур бўлган Варна курортнинг марказий кўчаларидан бири Карл Маркс номи билан аталади. Кейинги йилларда бу кенг магистрал кўчанинг икки ёнида замонавий турар-жой бинолари, магазинлар, ресторанлар бунёд этилди. Суратда: Карл Маркс номли кўчада.

БТА—ТАСС фотоси.

УЙ-ЖОЙ ТАНҚИСЛИГИ

БРЮССЕЛЬ, 20 ноябрь. (ТАСС). Бельгияда уй-жой қурилиш ғоят секин суръатлар билан олиб борилмоқда. Бельгия умумий меҳнат федерациясининг органи бўлган «Сэндика» газетаси уй-жой миллий институтининг маълумотларига асосланиб, ана шундай хулоса чиқарди. Бу — меҳнаткашлар учун мўлжалланган муниципал уйлар қурилишига айниқса тааллуқлидир.

Ҳозир Бельгияда яшаш учун аслида яроқсиз бўлган 440.000 квартира бор. Бу эса мамлакат уй-жой фондининг 13,1, процентини ташкил этади. 870.000 квартира шошилинч суратда ремонт қилишни талаб этади.

САВДО-ИҚТИСОДИЙ МУНОСАБАТЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН

МИЛАН, 20 ноябрь. ТАСС мухбири В. Сисоева хабар беради: СССР билан Италия ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш истиқболлари ғоят қулайдир. Италия-Совет савдо палатаси бош ассамблеясининг қатнашчилари ана шундай хулосага келдилар. Улар бугун палата маъмурий кенгашининг ҳисоботини тингладилар.

Палата президенти Р. Жироти раислигида ўтган мажлисда СССР Ташқи савдо министрининг ўринбосари Н. Д. Комаров, СССРнинг Италиядаги элчиси Н. С. Рижов, СССР савдо-саноат палатасининг ва совет ташқи савдо ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Палатанинг бош секретари П. Ландольфи мажлисда нутқ сўзлаб, СССР билан савдо қилаётган Италия фирма ва корхоналарининг келгуси йили ўн йил тўладиган Италия-Совет савдо палатаси ана шу мақсадга эришиш учун кўмаклашишга тайёр эканлигини таъкидлаб ўтди.

Италия-Совет савдо палатасининг бош ассамблеяси «Совет Иттифоқи Италия экспорт қилаётган машина ва ускуналар» виставкасининг очилиши билан бир кунга тўғри келди. Бу виставкада «Энергомашэкспорт», «Машинаэкспорт», «Станкоимпорт», «Техмашэкспорт», «Трактороэкспорт» бирлашмалари иштирок этмоқда.

БАҒДОДДАН ОЛИНГАН ХАБАР

БАҒДОД, 20 ноябрь. (ТАСС). Араб давлатлари бошлиқларининг Яқин Шарқдаги аҳволга бағишлаб ноябрь ойининг охирида Жазоирда чақириладиган кенгашида Ироқ қатнашмаслиги бу ерда расмий эълон қилинди.

КУЁВ-КЕЛИН МУБОРАК

ҚИШЛОҚ ЗАГС БЮРОСИДАН РЕПОРТАЖ

Кечки пайт. Чиғатой Оқтепасидаги Ленин номли қишлоқ Совети биноси олдига қизил алвон билан безатиб қўйилган икки енгил машина келиб тўхтайди. Улардан тўй либосидаги қўш келин ва куёвлар тушиб келади.

Бу манзарани кузатар эканмиз, Калинин номли колхоз партия ташкилотининг секретари Мансур Содиқовнинг бизда тўйлар янгичасига ўтмоқда, янгича урф-одатлар, янгича анъаналар турмушимизга тобора сингиб бормоқда, деб айтган сўзларини беихтиёр ёдга оламиз.

Ҳамроҳим ҳам, ана кўрдингизми, гапларим тўғри эканми дегандек менга қарайди.

— Колхозимизда,— дейди Содиқов Салоҳиддин ота деган кекса деҳқон бор, ували-жували, пири-бадавлат оилалардан. Бу оиланинг 6 ўғил, бир қизи бор. Уларнинг ҳаммаси ҳам ўқимишли, одобли, қобил фарзандлар бўлиб етишди. Энг катта ўғил Фатхиддин математик, Садриддин сантехник бўлиб ишлайди. Бадриддин ҳам акасининг изидан бориб, педагог бўлди, Фахриддин эса савдо ходими. Рамзиддин Совет Армияси сафида хизмат қилмоқда. Кенжа ўғил ўқувчи, қизлари эса «Юлдуз» фирмасида моҳир тикувчи.

Бугун ана шу бахтиёр хонадоннинг аъзолари Бадриддин билан Фахриддинларнинг никоҳ тўйи кечаси ўтказилади.

Гапга ЗАГС мудири Маннон ака Набиев аралашади. — Қаранг, қандай бахтиёр ёшлар-а, —дейди у,— сизларни ҳам таклиф қиламан, ёшларимизнинг қувончларига шерик бўлинглар.

Бу таклифга бажонидил рози бўлдик. Ичкарига кирамиз. Қишлоқ советининг муъжазгина хонаси. Деворларга турли расмлар осиб қўйилибди. Улар колхоз ташкилотчилари кўп болалик оналар, ветеран оталаримизнинг расмлари. Қишлоқ аҳлининг фаровон турмушидан ҳикоя қилади бу расмлар.

Келин-куёвлар ҳам кириб келишади. Узун столнинг ўнг томонидан Бадриддин ва келиннинг қариндош-уруғлари, дугоналари, чап томондан эса Фахриддиннинг ва келиннинг дугоналари, куёв жўралар жой оладилар. Куёвларнинг кўзлари чақнайди, ёноқларигача қизариб кетган. Бу бахтиёрлик аломати. Келинларнинг юзларида ҳарир тўр парда. Бошлар қуйи эгилган. Бу назокат ва иффат белгиси.

Маннон ака келин-куёвларнинг паспортларини қўлга олиб, савол-жавоб қила бошлайди. У ёшларнинг қаерда ким, бўлиб ишлашини сўрайди.

Биз ҳам савол-жавобларга диққат билан қулоқ соламиз. Бадриддининг қишлоқдаги 33-мактабда 3 йилдан буён математикадан дарс бераётганлигини, ўз ҳамкасблари орасида аҳлоқи-одоби, камтарлиги билан обрў-эътибор қозониб келаётганлигини билиб оламиз. Фахриддин эса Октябрь райпишеторгига қарашли 46-магазинда сотувчи бўлиб ишлайди.

Келинлар ҳам жамиятимизнинг бахтиёр аёлларидан. Бадриддининг севгилиси Маъсума «Юлдуз» фирмасида 3 йилдан буён тикувчилик қилиб келмоқда. Фахриддиннинг ёри Моҳира ҳам ана шу касб эгаси. Уларнинг ҳаммаси ҳам Ленин комсомолининг аъзоси.

ЗАГС мудири уларнинг ижтимоий чиқишини билиб олгач, яна саволларга тутади. У куёвлардан бир-бирларингизни илгаритдан танийсизларми, ота-оналарингиз ҳам бундан боҳабарми, келинлардан эса ўз хоҳишларингиз билан ўйнаб-кулиб турмушга чиқаяпсизларми, деб сўрайди. Жавобдан қаноат ҳосил қилгач, кимнинг фамилиясига ўтасизлар, лекин бу иш мажбурий эмас, деб қўяди. Ҳар икки келин ҳам ўз турмуш ўртоқларининг фамилияларига ўтиш хоҳишини билдирадилар. Маннон ака мамнун жилмайди.

Баҳриддинга энг катта келинойиси, Маъсумаға эса холаси ваколат беради. Қариндошлардан яна икки киши гувоҳликка ўтади. Наби ака уларнинг гувоҳлигида ҳар икки томонларнинг никоҳ учун розиликларини олади.

— Жуда соз дейди у хурсанд бўлиб,— ана энди паспортларингизга муҳр босиб берамиз.

Бу қувноқ ҳазилдан хонада енгил кулги кўтарилади.

— Келин-куёв муборак,— дейди у қариндош уруғлар, ёр жўраларига мурожаат қилиб.

— Бахтли бўлинглар,— дейди у келинг-куёвларга табассум билан боқиб.

Қишлоқ аҳли номидан келин-куёвларни мактаб директори Тошпўлат ака Абдуллаев табриклайди.

— Ота-она,—дейди у,—фарзанд кўрганида бир қувонса, фарзандлари вояга етиб, уйли-жойли бўлгач, иккинчи бор қувонади, фахрланади, Ўзида йўқ севинади. Ота-оналарингизнинг қувончларига-қувонч қўшаверинглар. Бунинг учун эса уларнинг ҳурмати ва иззатини ўрнига қўйинглар. Одобли, иболи бўлинглар...

Келин-куёвлар ясатиғлик машинага ўтириб жўнайдилар.

— Энди тантанани куёвникида давом эттирамиз,—дейди Бадриддининг тоғаси, марҳамат қилинглар.

Биз узр сўраб, миннатдорчилик билдирамиз...

— Йилдан-йилга турмушимиз яхшиланиб, тўй-томоша ҳам кўпайиб бормоқда,— дейди Маннон ака.— Ҳар ойда ўрта ҳисобда 15—16 келин-куёвни ЗАГСдан ўтказиб турибмиз. Қишлоқ Совети депутатлари, колхоз правлениеси ва партия ташкилоти билан ҳамкорликда, тўй комиссиялари билан бамаслаҳат иш олиб бориб, ёшлар ўртасида катта тушунтириш ва ташкилотчилик ишларини олиб бормоқдамиз. Шу туфайли ҳам ажралишлар кескин камайиб кетди.

Маннон ака ҳақ гапларни айтди. Ҳукуматимиз омон, партиямиз бошимизга соябон, отадек ғамхўр ва меҳрибон экан, тинчлик барқарор топиб, тўй-томошалар яна ҳам кўпаяверади.

Н. РИХСИЕВ.

Чиноз шаҳри кундан-кунга гўзаллашиб бормоқда. Яқинда шаҳар марказида доҳий В. И. Ленинга ҳайкал ўрнатилди. Суратда: шаҳарликлар ёдгорликни зиёрат қилиб, гулчамбар қўйишди.

А. Абалян фотоси.

ХУШХАБАРЛАР

ҚИШЛОҚ ЖАМОЛИ

«Политотдел» колхози қурувчилар бригадаси аъзолари бу йил анчагина ишларни амалга оширишди. Улар яқинда Кавардон қишлоғи томон қувурлар ётқизиш ишларини тугалладилар. Эндиликда бу қувурлардан оқаётган зилол сувлардан қишлоқ аҳли фойдаланмоқда.

Энгельс номли колхозда эса 500 бош қўйга мўлжалланган 2 та типовой бино фойдаланишга топширилди. Қўйхоналарда жамоат чорвачилигини ривожлантириш учун барча қулайликлар яратиб берилган.

С. ЎРМОНОВ,
Юқори Чирчиқ райони.

МАКТАБ—ВИСТАВКА ҚАТНАШЧИСИ

Навоий номли 2-ўрта мактабга Москвадан қувончли хушхабар келди. Мактаб Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг қатнашчиси қилиб тасдиқланган эди. Бундан олдинроқ ўқувчиларни ўқитиш ва тарбиялаш юзасидан мактабда қилинаётган ишлар тўғрисида махсус альбом тайёрланиб Москвага жўнатилган эди. Бундан ташқари педагоглар коллективи 10 та доклад ва методик таҳлилларни ҳам Москвага тақдим этдилар.

Альбом ва докладлар виставкада катта қизиқиш уйғотди. Айниқса ўқитувчи М. Умаровнинг ўрта мактабда иқтисодий таълим беришга оид доклади кўпчиликни мамнун этди. Шундай ибратли ишлари учун ўрта мактаб виставка қатнашчиси қилиб тасдиқланди.

О. ЛЕВАК,
Чирчиқ шаҳри.

ПОЧТА ҚУТИЛАРИ МАРКАЗЛАШТИРИЛДИ

Пойтахтнинг Фрунзе районидаги бир қатор кўп қаватли уйларнинг ҳовлиларида марказлашган почта қутилари пайдо бўлди. Ҳовлидан ўтган тротуар бўйига махсус стеллаж ўрнатилиб, барча квартираларнинг почта қутилари мана шу ерга жамланди. Квартира эгалари ишга кетаётганларида ёки қайтаётганларида ўз почта қутисини калит билан очадилар-да, келган хат-хабарларни олиб кетаверадилар.

Бу тартиб айниқса почтальонлар учун катта қулайлик туғдирмоқда. Шу пайтгача улар елкаларида хат-хабарлар тўла сумкалари билан подъездма-подъезд қатнаб ҳам кучдан, ҳам йўлдан қолардилар. Энди эса махсус машинада почтани олиб келиб, адреслар бўйича уларни марказлашган қутилар катагига жойлаб, қўшни ҳовлига ўтиб кетаверадилар.

— Илгарилари бир галги почтани саралаш ва эгаларига элтиб бериш учун 5 соат вақт сарф бўларди, — дейди 100-алоқа бўлими бошлиғи Борис Шуванов. — Энди эса 40 минут давомида сараланган почта бир соатда эгалари қўлига бориб тегяпти. Почта қутилари марказлашгандан бери бир ишчи кучи иқтисод қилинмоқда.

Ҳозиргача 54 та кўп қаватли уйларнинг 257 та подъездидаги почта қутилари стеллажларга марказлаштириб бўлинди. Бундан буён Ш. Руставели, Б. Хмельницкий, Муқимий кўчаларидаги бошқа уйларга ҳам хат-хабарлар машиналарда элтиб берилади. 100-алоқа бўлими ходимлари қўллаанаётган янгича иш услубини чилонзорлик алоқачилар ҳам қизиқиб ўрганмоқдалар.

Д. НАСРИДДИНОВ,
Тошкент шаҳри.

МЕРГАНЛИК ЙЎЛИ

Ёш мерганлар мактабига киришингиз билан кўзингиз «Уларнинг шонли йўли ДОСААФдан бошланган эди» деган стендга тушади. Унда уч марта Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари: А. Покришкин, генерал-полковник И. Кожедуб ҳамда Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари: С. Раҳимов, Ю. Гагарин, В. Терешкова, Х. Кенжаевларнинг портретлари ва қаҳрамонлик йўллари акс эттирилган. Унинг ёнидаги стенд эса «Қаҳрамон пионерлар» деб аталган. Ўқув хонасининг ёнида «Ёш мерган» деворий газетаси. Унда талабаларнинг мактаб ҳаёти, муваффақиятлари, тажрибалари, оталар жасоратига абадий содиқ қолажаклари ҳақида ёзилган. Уларни ўқир экансиз, ёшларни она-Ватаннинг мард, жасур ўғлонлари бўлиб етишиш учун мерганлик сирларини қунт билан ўрганаётганликлари, доимо изланаётганликларининг гувоҳи бўласиз. Мактаб ташкил топганига эндигина беш йил бўлди. Аммо қисқа вақт ичида катта муваффақиятлар қўлга киритилди.

Ёш мерганлар шаҳар, область, Бутуниттифоқ тирларида пухта назарий ва амалий билим олаётганликларини намойиш этишмоқда. Маршал А. Покришкин қўл қўйган диплом ёш мерганлар шон-шуҳрат бурчагидан ўрин олди. Улар ёшлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида иккинчи ўринни эгаллаб, СССР ДОСААФ Марказий Комитетининг эсдалик кубоги ва вимпелини олиш шарафига муяссар бўлдилар.

Ёшлар ўртасида ўтказилган республика чемпионатида эса команда ҳисобида шоҳсупанинг энг юқорисига кўтарилдилар. М. Турсунов, Р. Гарафуддинов, М. Мирзааҳмедов, В. Шоймардонов каби мерганлар командага айниқса кўп очко келтирдилар.

ДОСААФ ТАШКИЛОТЛАРИДА

Мактабни илк бор битирган ёшлардан бир нечтаси Совет Армияси сафларига чақирилди. Улар она-Ватан олдидаги бурчларини намунали адо этишмоқда. Буни собиқ талабалар хизмат қилаётган ҳарбий бўлинмалардан келаётган ташаккурномаларда кўриш мумкин.

Уларнинг издошлари ҳам уста мерган ва фаол ДОСААФчи бўлиш учун интилмоқдалар. Йил давомида 147 ўқувчи спорт разрядлари нормаларини бажарди. Икки ёш М. Мирзааҳмедов Р. Гарафуддинов Ўзбекистон терма командасига аъзо бўлди. Бутуниттифоқ очиқ биринчилигида муваффақиятли қатнашган Р. Гарафуддинов эса СССР терма командасига номзод этиб кўрсатилди.

— Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш коллектив олдидаги асосий масалалардан биридир,— дейди мактаб директори М. Агишева. —Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар, турли темаларда лекция ва суҳбатлар уюштириб турмоқдамиз. Бундай тадбирлар ўқув-тарбия ишида борган сари кенг урин олиб бораяпти.

Мактабда ҳар бир группа учун алоҳида тематик планлар тузилган. «Ҳозирги замон спорт қуроллари», «ДОСААФнинг аҳамияти, вазифалари ва спорт турлари», «СССРда мерганлик», «Мўлжалга аниқ отишни такомиллаштириш йўллари» каби темалар шулар жумласидандир.

Тренерлар коллективи ҳар бир ўқувчининг ГТО нишондори бўлишига муваффақ бўлди. Улар қатор мактаб ва билим юртларига ГТО босқичлари бўйича отиш нормаларини бажаришда ҳам яқиндан ёрдам беришаяпти. Ўқув йили давомида уч мингга яқин ёш тирда янги комплекс талабларини бажарди.

Ёш мерганлар мактаби талабалари ҳозир Минскда бўладиган Бутуниттифоқ мусобақаларига шайланмоқдалар.

Б. ПУЛАТОВ.

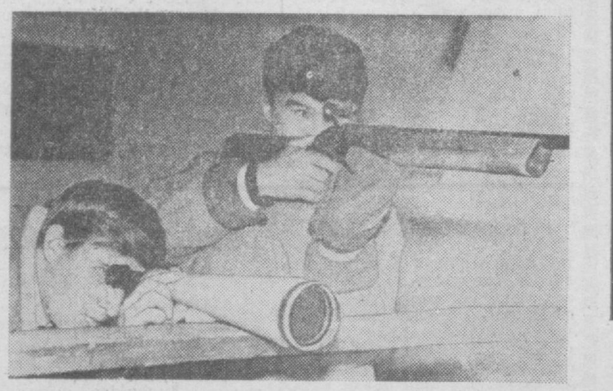

Суратда: СССР спорт мастери, тренер Г. Рябов шогирди — биринчи разрядли спортчи М. Мирзааҳмедовнинг отишини кузатмоқда.

А. Розиқов фотоси.

СПОРТ

А. ХЎЖАЕВ ХОТИРАСИГА БАҒИШЛАБ

Пойтахтимизда Ўзбекистоннинг биринчи чемпиони Азмиддин Хўжаев хотирасига бағишлаб шахмат бўйича иккинчи тур учрашувлари бошланди. Маълумки, қобилиятли ўзбек шахматчиси, педагог ва ажойиб спорт ташкилотчиси А. Хўжаевга бағишланган биринчи тур мусобақаси ўтган йили ўтказилган эди.

Ўтган йилгидек, бу йил ҳам Тошкентга Иттифоқимизнинг пешқадам шахматчилари йиғилишган. Улар орасида кўпгина халқаро турнирларнинг ғолиби А. Лейн (Москва), РСФСР чемпиони В. Цешковский, Арманистоннинг кўп марта чемпиони Л. Григорян, СССР биринчилигининг финалисти М. Мухин, (Қозоғистон) ва бошқа кучли шахматчилар бор.

Ўзбекистон командаси составида спорт мастерлари В. Маслов, М. Рудерфер, Г. Борисенко, И. Бирбрагер, Д. Қаюмов, спорт мастерлигига номзод В. Аъзамов, С. Пинчук ва А. Адашевлар бор.

Мусобақа 14 декабргача давом этади.

БИРИНЧИ ЛИГАНИНГ ЯНГИ НОМЛАРИ

«Таврия» (Симферополь), «Уралмаш» (Свердловск) ва «Кубань» (Краснодар) футбол командалари янги мавсумда биринчи лигада ўйнайдилар. Сочида ўтказилган финал мусобақаларидан сўнг шу нарса маълум бўлди. Бу учрашувларда Смоленскнинг «Искра», Павлодарнинг «Трактор», «Спартак» (Кострома) ва «Сибиряк» (Братск) командалари ҳам куч синашган эди.

„ДРУЖБА“ ХАЛҚАРО ТУРНИРИ

Социалистик мамлакатлар ёш хоккейчилари ўртасида ўтказилган анъанавий халқаро «Дружба» турнирида Чехословакия терма командаси аъзолари биринчи ўринни эгаллашга муваффақ бўлишди. Бу учрашувларда Болгария, Венгрия, ГДР, КХДР, Польша, Руминия ва СССР спортчилари ҳам қатнашишди. Ҳал қилувчи ўйинда 3:4 (3:0, 0:3, 0:1) ҳисобида Чехословакия командасига ютқизиб қўйган терма командамиз иккинчи ўринни эгаллади. Учинчи ўрин эса ГДР спортчиларига насиб этди.

ЭКС-ЧЕМПИОН ОЛДИНДА

Вильнюс шаҳрида халқаро шашка бўйича СССР биринчилиги мусобақалари давом этмоқда. Тўртинчи тур учрашуви айниқса қизиқарли ўтди. Биринчиликни қўлда ушлаб келаётган жаҳоннинг экс-чемпиони Андрейко гроссмейстер Каплан билан учрашувда дуранга рози бўлди. Рац—Ципес, Юсупов—Могилянский, Шчеголев—Колодиев, Слобоцкий—Мишчанский, Агафонов—Чулков ўртасидаги учрашувлар ҳам дуранг натижа билан тугади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30—ТОШКЕНТ. 18.40—Мультфильм. 19.00 —«Прогресс» программаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият мухлисларига. 19.55 — Ахборот. 20.10 — Пахтакорлар минбари. 20.40 — Санъат усталари. Ҳалима Носирова. 22.00 — «Вақт». 22.30 Телефильм. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.30 — МОСКВА. 19.10 — Концерт. 19.50—Ҳужжатли фильм. 20.40—**Олег ва Айна** (бадиий фильм). 22.00 «Здоровье». 22.30 — С. Туликовнинг ижодий кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 20.40 — Эстрада куйларидан концерт. 21.30 — **Умр бир марта берилади** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Риголетто**, 23/XI да **Севги тумори**, 24/XI да **Травиата**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Тарих тилга кирди**, 23/XI да **Олтин девор**, 24/XI да **Угирланган умр**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/XI да **Ужарлар**, 23/XI да **Қонли тўй**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/XI да **Беш кунлик куёв**, 23/XI да **Трибунал**, 24/XI да **Ташвишланманг онажон**.

КИНО

Эҳтиром ташрифи — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Қум карьери генераллари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат (2 серия, ўзбек тилида) НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Привалов миллионлари — «ЎЗБЕКИСТОН», С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (17.00, 18.00, 20.00, 21.00), «ДРУЖБА», (10.00, 14.15, 17.15, 20.15).

Жавоҳир маликасига ҳужум — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда) «СПУТНИК» (11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00).

Манеж қироли (жуфт соатларда), **Бошсиз чавандоз** (тоқ соатларда): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Дунё (2 серия, ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

В. И. Ленин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат университетининг коллективи фалсафа кафедрасининг доценти И. Раҳимовга отаси

Абдураҳим РАСУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг коллективи инженерлик конструкциялари кафедрасининг мудири Қ. Талабаевга онаси

Фотима УРОЗБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СИРЛИ ТУГУННИНГ ЕЧИЛИШИ

Октябрь район милиция жиноят-қидирув бўлимининг бошлиғи, милиция майори Раҳмат Йўлдошев, бош терговчи, милиция капитани Ниъмонжон Мўминов, милиция катта лейтенанти Шавкат Шоумаровлар синчковлик, узоқ қидирув олиб боришлари натижасида хавфли жиноятчини қўлга туширдилар.

Ҳикоямиз шу воқеанинг очилиш тафсилотига бағишланади.

КЎЧА ЧЕТИДАГИ ОҚ СОЧИҚ

Март ойининг дастлабки кунлари. Икки кун эзиб ёққан ёмғир тинган бўлса ҳам кўкда булутлар карвони сузиб юрарди. Кўчалар, деворлар, ҳаммаёқ нам, йўлкалар тийғончоқ. Ҳозиргина атрофни тўлдириб қий-чув кўтариб ўйнаб юрган болалар уй-уйларига тарқалишган. Шу яқин атрофдан жаранглаб эшитилиб турган радио овозини кимдир тўхтатди. Кўча сув қуйгандек жим-жит бўлиб қолди. Муюлишдаги эшик ғич этиб очилди. Дарвозадан чиққан киши остона хатлаб кўчага чиқди. Бировни кутаётган бўлса керак уёқ, буёққа аланглаб, бир дам турди-да, орқасига қайтди. Бу гал эшик ғирчиллаб эмас, гурсиллаб ёпилди. Эски девор бир силкиниб кетди, унинг тепасидан ивиб турган нам тупроқ шалоплаб йўлкага тушди.

Олмазор кўчасидаги Япроқ деб ғалати номланган боши берк кичик кўча яна ҳам ҳувиллаб қолди. Шу пайт юқори томондан шап-шуп оёқ овози эшитилди, яна тинди. Сал вақт ўтар-ўтмас бояги овоз давом этди, девор пана қилиб турган томонда одам шарпаси эшитилди. У соядек деворга ёпишган ҳолда тўққизинчи уйга яқинлашиб келарди. У олазарак ҳолда қўлини эшик тутқичига юборган эди, шундоқ ёнгинасида девор тупроғи иваланиб тушди. Бу шитирлаш овози унинг миясига қоқ кесак билан ургандек бўлди. Жон ҳолатда ўзини четкага олди.

Қалтироғи тўхтамаган қўлларини яна эшикка чўзди. Дарвоза занжирланмаган эди. У дарров ўзини ичкарига олди. Бояги қўрқув ҳали ҳам сўнмаган, ичкарига кирганда яна ҳам кучайган эди. Чунки, у бу уйга аввалгидек ҳурматли меҳмон эмас, ёмон ниятда қадам босаётган эди. Ичкаридан бирор овоз эшитилармикан, деб анча турди. Жимжитлик. Ахир, ёлғизгина кампир яшайдиган уйда қанақа ҳам овоз эшитилсин.

Шу кейинги фикрдан у дадиллашди. Уй ёнидан бориб айвонга мўралади. Айвон чироғи ёниқ, уй деразасидан ҳам ёруғ тушиб турарди. Парда тирқишидан қаради, кампир қўлида кичик тугунча куймаланиб ўтиради.

У аста даҳлизга кирди. Чироқни ўчирди. Уй эшигини очиб ичкарига бош суққанда аввалига кампир ҳанг-манг бўлиб қолди. У илгарилари онахонининг уйига келганида эшикданоқ унинг исмини атаб чақирар, ҳовлида ҳар хил гаплар айтиб кампирнинг кўнглини чоғ қиларди. Бу гал унинг авзойи хунук, турқи бузуқ эди. Шундай бўлса ҳам онахон ўрнидан пешвоз турди. «Кел, болагинам, нега жим бўлиб кетдинг, уйимни ҳувиллатиб қўйдинг-ку» дея у томон юрди. Кекса онахоннинг илтифотига жавобан «ҳурматли меҳмон» ўшқирди.

— Овозингни ўчир, шум кампир, бу дунёдан хайрлашавер энди...

Кампир турган жойида қотиб қолди. Қулоқларига ишонмади. Кўзларини очиб юмди. «Мен кимни кўраяпман, кимнинг овозини эшитаяпман, ҳой, сен Соипмисан, нега валдираяпсан, ахир ўғлимдек бўлиб қолган эдинг-ку..»

Холанинг гапи тугамай бошига мушт тушди. Темирчининг болғасидек зарб билан урилган бу муштдан у гандираклаб йиқилди. Қон ҳиди келиб турган кўзлар унинг томоғига ёпишди. Бўғиш, уриш ва тепиш зарбидан кампир ҳушидан кетди. Кўзлари нурсизланди. Калхат ўлжаси тепасида қанот қоқди. Чалажон жасаднинг қуйлагидан юлқилаб тортиб каравотга улоқтирди. Устига кўрпа, кўрпача ташлаб ундан хотиржам бўлгач, сандиқ томон ташланди. Устидаги кўрпаларни ағдариб уни очди. Кампирнинг бисотларини отиб улоқтирди. У ўзи кўп вақтдан бери кўз остига олиб юрган тугунчани топганда суюниб, тиржайиб қўйди. Очиб қараса пул ҳам, ҳужжатлари ҳам турибди. Қўлтиққа уриб орқасига қайтди. Кампир қимир этмай ётарди. У каровотни муштлаб, тепкилаб ташқарига шошилди. Сойип ҳовлидан тез юриб ўтди. Эшикни очиб кўчага чиқаётганда хотиржам қиёфага кирди. Остона хатлаб ўтди, ўнг, сўлига қаради. Уч-тўрт эшик нарида бировнинг шарпаси эшитилди. Бола кўтарган эркакми, аёлми кўчани кесиб ўтиб уйига кириб кетди. Соип нима учундир муюлишда тўхтаб қўйнидаги ўроғлиқ буюмни олди, очиб кўрди. Уни яна ўшираётиб, оқ нарсани кўча чеккасига ташладида ғойиб бўлди.

Соип энди кампир калтак зарбидан, кўрпага димиқиб ўлади, қор ёғди, излар босилди, деган фикрда хотиржам жўнаган, чўнтагидаги «онахони»нинг бир минг икки юз сўм пулини ушлаб-ушлаб қўйиб тез одимлаб борарди. Бу пайт кампир уйига фавқулодда чиққан қўшниси мудҳиш воқеадан саросимада бошқаларни ҳам чақираётган эди.

Ҳовлига тумонат одам йиғилди. Кампир устидаги кўрпалар олиб ташланди. Хола ҳамон беҳуш ётарди. Унга докторликдан унчамунча маълумоти бор қўшнилар дастлабки ёрдамни кўрсатди, кимдир «тезёрдам»га югурди. Ёшлардан бири милицияга хабар қилиш учун шошилди.

Шу пайт кимдир кўча бошига ташлаб кетилган йўл-йўл оқ сочиқни олиб кирди. Ҳамма унга тикилганича бир нарсани сезгандек шубҳа назарида тикилиб турарди.

С. МАҲКАМОВ,
А. МИРЗААҲМЕДОВ.
(Давоми бор).

Редактор А. ИСМОИЛОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, „Правда Востока“ кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64634. В. 1868. Р. 03848.